

VERGADERING GEMEENTERAAD 2010

Pre-adviesnr. 28
Agendapunt
Onderwerp tussentijds verslag van het project:
"Ontwikkelen en versterken van
dorpsoverleggen in de gemeente Beemster"

Middenbeemster, 9 maart 2010

Aan de raad

> voorstel

- het tussentijds verslag van het project: "Ontwikkelen en versterken van dorpsoverleggen in de gemeente Beemster" voor kennisgeving aannemen.
- in te stemmen met het vervolg Plan van Aanpak 2010, waarbij besloten wordt tot een flexibele opstelling ten aanzien van de kaders waarbinnen de dorpsraden zouden kunnen functioneren. Van een model waarbij niets formeel is vastgelegd tot een model waarbij een convenant of verordening ten grondslag ligt aan het functioneren van een dorpsraad. De keuze voor een deze modellen aan de dorpsraden zelf voor te leggen. Waarbij uiteindelijk één model voor de hele gemeente zal gelden.

> toelichting

Bij de algemene beschouwingen van 26 juni 2008 is door de PvdA een voorstel gedaan om in de Beemster wijkwethouders te benoemen. Wethouder mevrouw Ruijs heeft daarop geantwoord dat het college daarover zou nadenken.

Op 10 maart 2009 heeft ons college de raad geïnformeerd over onze stappen om te komen tot een afgewogen advies aan uw raad aangaande dorpsraden. Wij schreven u het volgende:

De bedoeling van de PvdA is naar onze mening het meer betrekken van burgers bij het beleid en het laagdrempelig maken van het bestuur.

De vraag van de BPP naar het instellen van een klankbordgroep heeft misschien dezelfde achtergrond.

Aan beide varianten zitten haken en ogen. Maar er is ook nog een derde variant waarvan wij als college betere resultaten verwachten: de wijk- of dorpsraad. Nu al kunnen we zeggen dat ook het goed functioneren daarvan afhankelijk is van diverse factoren.

Om te beginnen moeten dorps- of wijkraden hun basis vinden in een afspiegeling van de buurt. Daarnaast zouden ze over een budget per jaar moeten kunnen beschikken om in de buurt te investeren. Ook zal bij besluitvorming over de eigen buurt invloed dienen te worden gegeven waardoor mensen zich meer bij hun buurt betrokken zullen voelen.

Inmiddels is het onderwerp dorps- en wijkraden ook opgenomen in het WWZ programma voor 2009. Er is opdracht gegeven aan Primo een plan van aanpak op te stellen voor de 4 gemeenten. Dit plan

bestaat uit 2 onderdelen: daar waar al raden zijn kijken hoe deze ondersteund kunnen worden en daar waar ze niet zijn trachten dorpsraden van de grond te krijgen.
Wij zullen u over de ontwikkelingen hiervan op de hoogte houden.

Omdat het begrip Dorpsraad het karakter in zich draagt van een politiek orgaan als equivalent of deel van het politieke bestel rond een gemeenteraad, ligt het voor de hand te spreken van dorpsoverleg, hetgeen meer weergeeft wat we in Beemster bedoelen met bewoners participatie: in overleg komen tot activiteiten ten behoeve van de gemeenschap en daar waar nodig in overleg met het gemeentebestuur treden om veranderingen cq verbeteringen van de leefomgeving te bewerkstelligen.

Als belangrijkste rol van zo'n dorpsoverleg zien we dan het stimuleren van sociale samenhang en het initiëren en mee uitvoeren van leefbaarheid(sprojecten) in de eigen dorpskern. Dit sluit aan bij de WMO-gedachte, prestatieveld 1.

Om Primo te vragen voor Beemster een plan van aanpak te maken en een offerte te doen kwam voort uit boven aangehaalde vraag in de gemeenteraad "naar het instellen van wijkwethouders".

In Beemster dragen diverse initiatieven van bewoners nu al bij aan bovengenoemd doel. Dit gebeurt vanuit het verenigingsleven, vanuit particulier initiatief, en vanuit diverse vormen van samenwerking tussen bewoners, gemeente en maatschappelijke organisaties.

In Westbeemster is het Dorpsoverleg Westbeemster actief. In Noordbeemster bestaat een buurtvereniging die initiatiefnemer en uitvoerder is van diverse activiteiten. Beide organisaties zijn goede aanknopingspunten voor een verkenning naar de mogelijkheden van de oprichting van een dorpsraadachtige structuur.

In de gehele Beemster zijn momenteel diverse buurtverenigingen actief in het kader van de "Beemster feesten 2012".

Uitgangspunt is dat de gemeente het initiatief tot instellen van een dorpsraad overlaat aan de inwoners zelf. De gemeente wil wel stimuleren en faciliteren, maar niet opleggen hoe dorpsoverleggen samengesteld moeten worden. Evenmin wil de gemeente bepalen hoe zij hun taken en bevoegdheden in de praktijk uitoefenen. De gemeente wil geen onnodige drempels opwerpen.

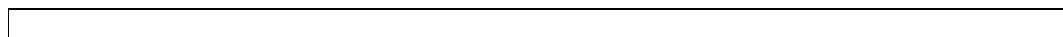
De organisatievorm en samenstelling van een dorpsoverleg is mede afhankelijk van de sociale structuur van een kern.

Het stimuleren van oprichting van dorpsoverleggen dient gezien te worden als een groeimodel. Voor alle vier de kernen is op termijn een vorm van bewonersorganisatie gewenst. Door eerst in Westbeemster en Noordbeemster in gesprek te gaan met bewoners over een passende en gewenste vorm voor een dorpsoverleg is nu enige ervaring opgedaan.

Ons college is zich ervan bewust dat het stimuleren van dorpsoverleggen verwachtingen wekt. Samenwerking is geen vrijheid-blijheid. Het brengt verplichtingen met zich mee. Op het moment dat de gemeente aan dorpsbewoners vraagt actief mee te doen, mogen diezelfde bewoners ook steun en faciliteiten verwachten. En als er sprake is van een inbreng van bewoners in de vorm van gevraagd en ongevraagd adviseren in gemeentelijk beleid welke de kern raakt, ook dan mogen zij verwachten dat er zorgvuldig met hun inbreng wordt omgegaan. De rol en positie van dorpsoverleggen vormt een onderdeel van het gemeentelijk participatiebeleid. Het is nu aan de gemeenteraad om een visie te ontwikkelen op de rol en positie van dorpsoverleggen binnen dat beleid.

Daarmee brengt de gemeenteraad haar visie op de rol van dorpsoverleggen in lijn brengt met wat zij in haar WMO-beleidsnota (prestatieveld 1) over dorpsraden heeft afgesproken. "Dorpsraden en buurtcomités actief betrekken en faciliteren bij de invulling van dit prestatieveld"

Hieronder staan kort 3 modellen genoemd, in de Beemster praktijk zou het kunnen gaan om het uitwerken van variaties op model 1 en 2:

Model 1

Dit model gaat uit van een dorpsraad waarvan de taken en bevoegdheden niet formeel in overleg met de gemeente zijn of worden vastgelegd. In deze lichtste variant kan de dorpsraad dus wel dienen als gesprekspartner van de gemeente, echter zonder dat de adviesbevoegdheid is vastgelegd in een overeenkomst, convenant of verordening. De gemeente kan geen invloed uitoefenen op de samenstelling en wijze van taakuitoefening van de dorpsraad. De gemeente kan haar budgettaire ondersteuning (subsidie voor vergaderkosten, communicatie met achterban, e.d.) tot een minimum beperken.

Model 2

In dit model wordt van de statutair aangegeven doelstelling van de dorpsraad primair aandacht geschonken aan de bevoegdheid als inspraak- en adviesorgaan inzake het gemeentelijke beleid. Deze bevoegdheid wordt vastgelegd in de vorm van een convenant met de gemeente. Deze advies- en inspraakbevoegdheid geldt in principe zowel richting het college – voor uitvoeringszaken - als richting de raad – voor beleidsvoorbereiding - voor zover het onderwerpen betreft waarbij de belangen van de inwoners van een kern rechtstreeks zijn betrokken. De exacte omschrijving van deze bevoegdheid kan de gemeente in een overeenkomst of convenant regelen.

Model 3

Dit model gaat uit van overdracht van bestuursbevoegdheden van college naar de dorpsraad. Bijvoorbeeld beheer van nader te bepalen dorpsbudgetten, verantwoordelijkheid voor groenbeheer, e.d. Gezien de startfase van de oprichting van dorpsraden is dit model nu niet aan de orde.

In de eerste aanbeveling voor de gemeente Beemster door Primo naar aanleiding van het onderzoek in het kader van de Verbinding, heeft primo geadviseerd een standpunt in te nemen over de vorm of model dat een dorpsraad in Beemster zou moeten hebben. Primo beveelt daarbij aan enige flexibiliteit toe te staan tussen het model waarbij niets formeel is vastgelegd en het model waarbij op basis van een convenant of verordening zowel de bevoegdheden van de dorpsraad zijn vastgelegd en als de verplichtingen van het gemeentebestuur jegens de dorpsraad. (zie Plan van Aanpak bij de offerte "ontwikkelen en versterken dorpsoverleggen Beemster"). Dit betekent dat de keuze binnen deze twee modellen aan de dorpsoverleggen overgelaten kan worden.

Ambtelijk aanspreekpunt

Dorpsoverleggen zullen binnen het gemeentelijk apparaat een aanspreekpunt dienen te hebben, waar tevens ondersteuning kan worden geboden. In het sectorplan Samenleving is hier extra plaats voor ingeruimd.

Beschikbaar stellen van een vast budget

Om de waarde van de dorpsoverleggen voor de lokale gemeenschap te benadrukken zou een per jaar vast besteedbaar budget beschikbaar gesteld kunnen worden. Dit budget zou een paar duizend euro kunnen bedragen.

Er zullen dan wel regels gesteld moeten worden. Zo zou het dorpsoverleg een rechtspersoon moeten zijn, het liefst in de vorm van een vereniging. Het opstellen van deze regels en voorwaarden zouden tot het onderzoek van primo kunnen behoren. Voor de eerste maal zou dit in 2011 kunnen worden meegenomen in de begroting.

Primo heeft in 2009 hieraan gewerkt. Van deze werkzaamheden is een tussenrapportage gemaakt. Deze rapportage treft u bijgaand aan. Tevens is door Primo een plan van aanpak voor het vervolg in 2010 opgesteld. Ook dat treft u bijgaand aan.

> juridische consequenties

Geen.

> financiële consequenties

Momenteel wordt de kaderbrief 2011 voorbereid. In het 1^e concept is een bedrag van € 4.000.– opgenomen om de dorpsraden/overleggen te ondersteunen en te faciliteren.

De ondersteuning en begeleiding door Primo in 2010 kan worden gefinancierd uit de zogenaamde WEB-gelden. Hiervoor dient de door het college goedgekeurde offerte aan het regiocollege aangeboden te worden. Het Regiocollege neemt de kosten dan voor haar rekening. Hiermee is bij de planning van de besteding van het educatiebudget rekening gehouden.

Burgemeester en wethouders van Beemster,
de burgemeester, de secretaris,

H.N.G. Brinkman

E. Kroese-Vrolijk